

**Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość, że 24 maja 2001 r. zmarł w wieku 68 lat
prof. dr inż. arch. Jerzy KOŁODZIEJSKI
profesor zwyczajny Politechniki Gdańskiej
kierownik Katedry Projektowania Zagospodarowania Przestrzennego PG
Sekretarz Stanu w Urzędzie Rady Ministrów RP w latach 1989-1991**

Absolwent Politechniki Gdańskiej z roku 1957, profesor na Wydziale Architektury PG, specjalista z zakresu planowania regionalnego i krajowego. W tej dziedzinie należał do najwybitniejszych krajowych autorytetów naukowych. Panowała opinia, że Jego osiągnięcia przyczyniły się do utworzenia Gdańskiej Szkoły Architektury. Wypromował kilkunastu doktorów oraz liczną rzeszę magistrów inżynierów. Był głównym autorem planowania regionalnego w naszym województwie. W efekcie Jego twórczej pracy powstała prognoza makroregionu nadmorskiego do 2000 r. oraz „Alternatywny program rozwoju województwa pomorskiego”. Autor prawie 300 prac naukowych, W ostatnich latach aktywnie działał w komitetach naukowych Polskiej Akademii Nauk. Był wiceprzewodniczącym Komitetu Prognoz „Polska w XXI wieku” oraz przewodniczącym Zespołu ds. Polityki Regionalnej i Ekologicznej. Pełnienie przez Profesora funkcji wicewojewody w latach 1977-1978 oraz wojewody gdańskiego w trudnym okresie lat 1979-1981 przyniosło Mu duże uznanie. Był negocjatorem i sygnatariuszem Porozumień Sierpniowych, z ramienia ówczesnych władz państwowych. Ta działalność zaowocowała następnie Jego uczestnictwem w obradach „Okrągłego Stołu”. W 1989 roku premier Tadeusz Mazowiecki powołał Profesora na stanowisko sekretarza stanu, Do ostatnich dni swojego żywota niezwykle profesjonalnie służył władzy wykonawczej i ustawodawczej Rzeczypospolitej Polskiej swoją wiedzą i doświadczeniem. Był Człowiekiem skromnym i mądrym. Należy w pełni zgodzić się z opinią byłego prezydenta RP, że: „Chciał służyć Polsce. Odszedł człowiek wielkiego formatu”. Za swoją działalność otrzymał Profesor znaczną liczbę nagród i wyróżnień. Został uhonorowany wysokimi odznaczeniami państwowymi, w tym Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Nauka polska i Politechnika Gdańska poniosły niepowetowaną stratę. Cześć Jego Pamięci!

Rektor i Senat oraz Dziekan i Rada Wydziału Architektury Politechniki Gdańskiej

Wspomnienie o Profesorze Jerzym Kołodziejckim

Na studia na Wydziale Architektury Politechniki Gdańskiej przyjechał Jerzy Kołodziejcki z Kujaw w 1951 r., aby pozostać tu na stałe. Od pierwszych dni wpadł w wir życia studenckiego i organizacji młodzieżowych, zasiadał m.in. w pierwszym uczelnianym parlamencie. Jeszcze przed dyplomem uzyskał asystencki angaż w katedrze profesora Stanisława Różańskiego. Działalność uczelnianą łączył z pracą projektanta w biurach planowania przestrzennego oraz w administracji, z czasem pełniąc coraz bardziej odpowiedzialne funkcje w Gdańsku i w stolicy. Swoją aktywność dzielił pomiędzy służbę publiczną i działalność badawczą. Reprezentował rzadki styl sprawowania funkcji publicznych – niekonwencjonalny w sposobie bycia, wyrażania opinii, śmiałości i trafności decyzji. W 1980 r. powierzono mu funkcję wojewody gdańskiego. Był to czas trudnych przemian w naszym kraju. Sprawdzał się. Potrafił nawiązać dialog z komitetem strajkowym w Stoczni Gdańskiej. Z przekonaniem wcielał w życie Porozumienia Sierpniowe. w których podpisanie uczestniczył.

Szanował i doceniał mądrych i lojalnych ludzi. Z nimi osiągał sukcesy. Sam lojalny i mądry, żył w zgodzie ze sobą i swoimi poglądami. Rezygnując ze stanowiska wojewody gdańskiego w stanie wojennym, nie przestał być aktywny. Uczestniczył w nowych inicjatywach, dysputach i akcjach. Doradzał i przekonywał, kogo mógł, do dialogu porozumienia. Brał udział w obradach „podstolika” ekologicznego podczas obrad Okrągłego Stołu.

Premier Tadeusz Mazowiecki powierzył mu funkcję sekretarza stanu w Urzędzie Rady Ministrów, odpowiedzialnego za funkcjonowanie administracji państwowej. To on wprowadził na urząd wojewody gdańskiego Macieja Płażyńskiego – obecnego marszałka Sejmu.

Po odejściu z rządu skoncentrował się na nauce. Zapraszany do wielu zespołów eksperckich, pełnił różne funkcje, w tym w Komitetach Polskiej Akademii Nauk oraz Towarzystwie Urba-

nistów Polskich. Wyróżniał się kompetencją, obiektywnością diagnoz i instynktem badawczym.

W ostatnich latach najwięcej czasu poświęcił opracowaniu i uzyskaniu poparcia wszystkich kręgów politycznych w Sejmie dla koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju.

Był człowiekiem dialogu zarówno w nauce, w kontaktach ze studentami, jak i w polityce, która była jego drugą – obok działalności naukowej – pasją życia. Dzięki temu, że w latach 70. prowadził prace badawcze dotyczące konfliktów przestrzennych, z powodzeniem uczestniczył w negocjacjach przy rozwiązywaniu społecznego protestu w sierpniu 1980 roku. Zawsze podziwialiśmy Jego łagodność, a zarazem upór. Łagodny w kontaktach, uparty w realizacji celów. Czasami stawał się bardzo stanowczy w wyrażaniu poglądów. To powodowało, że często miał przeciwników, ale nie miał wrogów. Można było z Nim się nie zgadzać, ale Jego siła i stanowczość budziły respekt. Był powszechnie szanowany zarówno przez adwersarzy dysput naukowych, jaki przeciwników politycznych. Kochał ludzi, a oni odwziewali Mu się tym samym. Jego jedynym wrogiem była głupota – a tę oswajał swoją wiedzą, łagodnością i cierpliwością.

Uczestników spotkań Profesor łądował dobrą energią. Ci, którzy znaleźli się w Jego kręgu, mieli świadomość uczestnictwa w czymś ważnym. Tak było przy wspólnych programach badawczych dotyczących regionu zurbanizowanego, konfliktów przemysł – środowisko, energetyki jądrowej, metropolii, podziału administracyjnego czy zagospodarowania przestrzennego kraju. Wyniki dokonań badawczych, ekspertyzy Profesora i Jego zespołu z pewnością pozostawią ślad nie tylko w postaci publikacji, lecz tak- że w rzeczywistości. To dzięki badaniom Profesora nie zapadła groźna i nieprzemyślana decyzja o budowie elektrowni jądrowej nad Wisłą. To dzięki Jego przewodniczeniu komisji ocen oddziaływania na środowisko unik-

nięto wielu nietrafnych decyzji dotyczących także przebiegu projektowania autostrad. To On wspierał swoim autorytetem starania władz miejskich Gdyni o Trasę Kwiatkowskiego. Jego wizje, zapisane w planach zagospodarowania przestrzennego, wykreowały Port Północny i Rafinerię Gdańską. To On do ostatniej chwili walczył o znaczącą europejską rangę metropolii Trójmiasta. Nigdy nie zrezygnował z pracy na Politechnice Gdańskiej, jak również nie zrezygnowano z Jego doradztwa w komisjach rządowych.

Był Mistrzem, Profesorem i ostatecznym Autorytetem. Mistrzem, bo staramy się Go naśladować. Profesorem, bo wielu z nas uczył i wypromował do uczestnictwa nie tylko w nauce, ale i realnym świecie. Autorytetem, bo Jego zdanie, poprzedzone dyskusją, było niekwestionowaną opinią.

Żył i zachowywał się bardzo skromnie, przy okazji wizyt oficjalnych chętniej wtpiał się w publiczność niż w oficjalny orszak. Nie zabiegał o order, zaszczyty, lecz lubił być wysłu-

chiwany przez audytorium, którego reakcja była najwyższym uznaniem. To było siłą motoryczną Profesora.

Miłością Jego życia była Janeczka, żona, partnerka na dobre i złe. Jego romantyczna dusza kochała muzykę i literaturę, przyrodę i zwierzęta. Nie da się wszystkiego wymienić.

Pśów przewinęło się kilka. Bombel jeszcze jest. To on zmuszał Go do długich spacerów, które pomagały w odpoczynku umysłu i organizmu. Wiele oliwskich leśnych ścieżek było świadkami tych spacerów. Wtedy też powstawały najlepsze pomysły, wylaniały się ścieżki badań, załączki nowych idei. Będziemy tymi szlakami podążać za Tobą, Jerzy.

W imieniu współpracowników:

*Cezary Dąbrowski, Maciej Krzyżanowski, Adam Langer,
Tomasz Parteka, Andrzej Tyszecki
i Jadwiga Zatorska-Sadurska*
Przedruk: „Gazeta Morska:”, 28.06.2001 r.

**Rektor i Senat Politechniki Gdańskiej
oraz Dziekan i Rada Wydziału Elektrotechniki i Automatyki
zawiadamiają z głębokim żalem, że 4 czerwca 2001 r.
zmarł wybitny profesor, naukowiec i wychowawca, wspaniały Człowiek
prof. zw. dr inż. Tadeusz LIPSKI
emerytowany profesor, wieloletni członek Senatu Politechniki Gdańskiej**

Jeden z pierwszych absolwentów naszej Alma Mater. W latach 1978-1981 piastował funkcję dziekana Wydziału Elektrycznego PG. Profesor pozostanie w naszej pamięci jako wzór naukowca o ogromnym dorobku i światowym uznaniu. Był Człowiekiem nie tylko powszechnie poważanym, ale przede wszystkim niezmiernie cenionym i lubianym, sumiennym i pracowitym, a także prawdziwym Przyjacielem uwielbianym przez uczniów i kolegów. Reprezentował profesurę uczelnianą w Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego, Senacie Politechniki Gdańskiej, Radzie Naukowej Instytutu Elektrotechniki i wielu instytucjach krajowych i zagranicznych. Był niekwestionowanym, światowym autorytetem w dziedzinie bezpieczników i ograniczania prądów zakłóceńowych. Stworzył polską szkołę specjalistów związanych z tą dziedziną.

Spółeczność akademicka Politechniki Gdańskiej łączy się w bólu z rodziną Zmarłego Profesora

Wspomnienie o Wielkim Profesorze

Wspaniały człowiek, wielki uczony, prawdziwy patriota, znakomity nauczyciel i wychowawca wielu pokoleń inżynierów elektryków, prof. dr inż. Tadeusz Lipski cieszył się sympatią, uznaniem i szacunkiem wszystkich, którzy mieli okazję zetknąć się z nim choć jeden raz.

Profesor urodził się na terenie byłego Związku Radzieckiego, w Odessie, w 1925 roku. Studia rozpoczął w 1941 r. na Politechnice Odeskiej, ale ukończył je dopiero po wojnie, na Politechnice Gdańskiej. Właśnie z uczelnią gdańską związał się na długie lata, na dobre i na złe. Troska o jej pozycję, przyszłość i sukcesy, była zawsze czytelna w każdym działaniu Profesora. Rozwijał tu swą wiedzę, osiągał kolejne stopnie i tytuły naukowe, zdobywał doświadczenie i uzyskał szerokie uznanie międzynarodowe.

Miejsce i czas urodzenia istotnie wpłynęły na całą drogę życiową Profesora, w tym także na jego karierę naukową. Na latach młodości Profesora dodatkowo swoje piętno odcisnęła wojna. Stracił wówczas dwóch braci, a w wieku 18 lat rzucił studia, aby zaciągnąć się do polskiej armii organizowanej na terenie byłego ZSRR, z którą przebył długi szlak bojowy, zakończony kontuzjami odniesionymi pod koniec wojny. Został odznaczony Medalem za Udział w Walkach o Berlin. Będąc w szpitalu, otrzymał skierowanie do tworzonej w Lubli-

nie pierwszej po wojnie polskiej politechniki, celem kontynuowania studiów rozpoczętych w Odessie. Po zakończeniu wojny przeniósł się do Gdańska, gdzie studia magisterskie ukończył w 1946 r. Należy więc do grupy pierwszych absolwentów Wydziału Elektrycznego Politechniki Gdańskiej, do ludzi, którzy tworzyli jej powojenną historię, począwszy od stadium odgruzowywania i odbudowy.

W roku akademickim 1946/47 Profesor objął stanowisko młodszego asystenta w Katedrze Miernictwa Elektrycznego Politechniki Gdańskiej, kierowanej przez prof. S. Trzetrzewińskiego. W roku następnym został asystentem. Wówczas to zetknął się z problematyką aparatów elektrycznych, organizując zajęcia laboratoryjne z tej dziedziny.

W rok później, w przebudowanym budynku przy ulicy Własna Strzecha 18A, uruchomiono laboratoria wysokonapięciowe i aparatów elektrycznych, w których projektowaniu i urządzaniu ówczesny mgr T. Lipski brał czynny udział. Włączono je do Katedry Wysokich Napięć i Przyrządów Rozdzielczych, na której czele stanął prof. S. Szpor. Z inicjatywy tego ostatniego, w 1948 r. rozpoczęto budowę pierwszej w Polsce stałej, jednofazowej zwarciozni sieciowej niskiego napięcia (ukończona w 1953 roku), która w przyszłości stała się ważnym narzędziem w pracy naukowej Profesora, umożliwiającym mu

prowadzenie licznych eksperymentów w dziedzinie, której miał się oddać bez reszty, i w której uzyskał światowy rozgłos, tj. bezpieczników topikowych.

W 1952 roku Profesor został adiunktem, a w dwa lata później obronił jedną z pierwszych prac doktorskich na Wydziale Elektrycznym Politechniki Gdańskiej, która nosiła tytuł: „Badania styków silnopiędowych”. W tym czasie pełnił już funkcję zastępcy profesora, kierując utworzonym w 1953 roku Zakładem Aparatów Elektrycznych Niskiego Napięcia w Katedrze Wysokich Napięć i Przyrządów Rozdzielczych. W 1956 roku został docentem w tymże Zakładzie. Właśnie w tym okresie skoncentrował swoje zainteresowania na bezpiecznikach niskiego napięcia. Wkrótce stał się uznanym w kraju specjalistą w tej dziedzinie. W 1968 roku otrzymał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a w 1974 roku – profesora zwyczajnego.

W 1968 roku w ramach reorganizacji Politechniki Gdańskiej na Wydziale Elektrycznym powstają katedry zespołowe, między innymi zespołowa Katedra Wysokich Napięć, Aparatów Elektrycznych i Urządzeń Trakcyjnych, wchłaniając dotychczasowe Katedry: Wysokich Napięć i Przyrządów Rozdzielczych, Elektro technologii, Trakcji Elektrycznej i Elektro techniki Teoretycznej. Funkcję kierownika obejmuje wówczas prof. T. Lipski, który w 1969 roku zostaje pierwszym dyrektorem Instytutu Wysokich Napięć i Aparatów Elektrycznych, powstałego z katedry zespołowej o takiej samej nazwie. Z Instytutu tego, w 1991 roku, w wyniku kolejnej reorganizacji wydzielono między innymi Katedrę Aparatów Elektrycznych kierowaną również, aż do 1994 r., przez Profesora. W latach 1978, 1981, prof. T. Lipski pełni funkcję dziekana Wydziału Elektrycznego.

W 1951 roku Profesor podejmuje ścisłą współpracę z Instytutem Elektro techniki, którą utrzymuje prawie do ostatnich chwil swej działalności. Od 1968 zasiada w jej Radzie Naukowej. Należy do pierwszych pracowników naukowych Zakładu Elektro techniki Morskiej, Instytutu Elektro techniki z siedzibą w Gdańsku. Już w 1954 roku należy do autorów serii niskonapięciowych bezpieczników zwłocznycy. Problematyką bezpiecznikową kieruje aż do 1968, kiedy to ciężar obowiązków na Politechnice nie pozwala mu na pełnienie funkcji kierowniczej w Instytucie Elektro techniki. Od 1957 roku Profesor interesuje się także doбором aparatów prądu stałego do pracy w sieciach okrętowych, w latach 60. zajmuje się ograniczaniem prądów zwarciowych w sieciach okrętowych, a następnie – rzetelnością pomiarów zwarciowych. Od 1970 roku zostaje członkiem Rady Naukowej Instytutu Energetyki Politechniki Poznańskiej.

Jak wspomniano wyżej, Profesor swą działalność naukowo-badawczą w Politechnice Gdańskiej rozpoczął zaraz po ukończeniu studiów w 1946 roku, interesując się początkowo problematyką styków łączników niskonapięciowych, a dopiero pod koniec lat 50. koncentruje swą uwagę na bezpiecznikach topikowych. W tej właśnie dziedzinie notuje największe osiągnięcia. Wymienić tu można szereg tematów, w których jego prace odcisnęły swe piętno na nauce światowej. I tak np. opracowana przez prof. T. Lipskiego teoria działania konwencjonalnych bezpieczników topikowych przy przeciążeniach i zwarciach jest cytowana w większości podręczników bezpiecznikowych na świecie. Szczególnie wartościowe są obserwacje i rozważania dotyczące rozpadu topika oraz generowania ciśnienia zapłonowego.

Wyniki badań nad bezpiecznikami niekonwencjonalnymi, takimi jak: bezpieczniki samoregenerujące się, rtęciowe, bezpieczniki dwuścieżkowe, niskonapięciowe i na 6 kV, czy bezpieczniki z utwardzonym piaskiem, wzbogaciły istotnie wiedzę o własnościach tych aparatów, ich działaniu i zasadach budowy, zaś zaini-

cjowane w 1988 roku pionierskie prace nad bezpiecznikami wspomaganymi warystorami wytyczają perspektywiczne możliwości rozwoju techniki przerywania i ograniczania prądów zwarciowych.

W połowie lat sześćdziesiątych w Zakładzie Aparatów Elektrycznych Niskiego Napięcia prof. T. Lipski zainteresował się dziedziną łączników półprzewodnikowych, rozwiniętą później i prowadzoną z dużym powodzeniem przez prof. J. Żyborskiego.

Tematyka ograniczania prądów zwarciowych jest szczególnie istotna w przypadku sieci okrętowych, charakteryzujących się krótkimi połączeniami i znacznymi mocami zwarciowymi, w których konwencjonalna aparatura nie zawsze jest w stanie przerwać prąd. Prowadzone nad tym zagadnieniem prace przez prof. T. Lipskiego zakończyły się opracowaniem oryginalnego układu, opartego na szybkich wyłącznikach tyrystorowych. Jej wynikiem było również bliższe zainteresowanie się możliwością zabezpieczania kosztownych diod i tyrystorów mocy w wyłącznikach, a także innych układach półprzewodnikowych, które zaowocowało opracowaniem we współautorstwie z prof. J. Żyborskim książki pt. „Zabezpieczanie diod i tyrystorów” wydanej dwukrotnie w Polsce oraz w Bułgarii.

Zainteresowanie się Profesora tematyką związaną z aparatami elektrycznymi dla okrętownictwa przyniosło w efekcie rozpoznanie i zdefiniowanie specyfiki okrętowej zagadnień zwarciowych i doboru aparatury elektrycznej oraz opracowanie specjalnego przełącznika dużej mocy.

Należy podkreślić dużą uwagę, jaką prof. T. Lipski zwraca na weryfikowanie swych przemyśleń i teorii w praktyce. Inicjował więc i brał czynny udział w wielu pracach konstruktorskich. Spod jego ręki wyszło wiele udanych i nagradzanych konstrukcji różnych rodzajów bezpieczników.

Dorobek naukowy Profesora jest bogaty i obejmuje około 130 publikacji, referatów, komunikatów i patentów, a także skrypty, 4 książki, 2 monografie i 27 patentów, nie wspominając licznych opracowań badawczych niepublikowanych. Prawie połowę pozycji dorobku naukowego stanowią opracowania zespołowe, w których niemal zawsze pełnił rolę inicjatora tematu i kierownika programu badawczego.

Prof. T. Lipski uczestniczył w około 40 konferencjach, seminariach i sympozjach naukowych, w tym w 25 międzynarodowych, prezentując na niemal każdej z nich referat. Na wielu przewodniczył sesjom lub przygotowywał podsumowania.

Odzwierciedleniem głębokiego uznania wiedzy Profesora na arenie międzynarodowej były liczne zaproszenia na wykłady. Przez dziesięć kolejnych lat prowadził regularne tygodniowe wykłady w Technische Hochschule Ilmenau, kilkakrotnie na uniwersytetach w Braunschweig, Darmstadt, Glasgow, Sheffield, Preston, Bolton. Dwukrotnie wykladał na Uniwersytecie w Eindhoven, przez trzy miesiące – na Uniwersytecie w Sydney, przez miesiąc – na Uniwersytecie w X'ian Jiaotong, przez dwa tygodnie w Trondheim, a sporadyczne tygodniowe wykłady przeprowadził na uniwersytetach Rumunii, Bułgarii, Włoch, Danii i Japonii oraz Australii.

Profesor jest promotorem dziewięciu doktorów, z których trzech osiągnęło tytuł profesorski. Siedmiokrotnie recenzował dorobek pretendentów do tytułu profesorskiego, dziewięciokrotnie – prace habilitacyjne i ponad trzydziestokrotnie prace doktorskie.

Prof. T. Lipski był wielokrotnie zapraszany do pracy w radach i komitetach naukowych. Oprócz wymienionych wyżej Rad Naukowych Instytutu Elektro techniki i Instytutu Energetyki Politechniki Poznańskiej był członkiem Komitetu Elektro techniki PAN oraz Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. Był również członkiem założycielem i długoletnim przewodniczącym i sekretarzem

Fuse Club, nieformalnej międzynarodowej organizacji skupiającej wybitnych specjalistów z całego świata zainteresowanych tematyką bezpiecznikową.

Profesor był wielokrotnie honorowany wieloma odznaczeniami i nagrodami państwowymi, nagrodami resortowymi i lokalnymi. Jest kawalerem Krzyża Komandorskiego Odrodzenia Polski, Krzyża Kawalerskiego Odrodzenia Polski, Medalu 30-lecia Polski Ludowej oraz Medalu za Udział w Walkach o Berlin. Dwukrotnie był laureatem zespołowej Nagrody Państwowej I stopnia, sześciokrotnie – Nagrody Zespołowej II stopnia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, a także Nagrody Wojewody Gdańskiego w dziedzinie nauki, nie licząc licznych nagród Rektora Politechniki Gdańskiej.

Patrząc na postać Profesora z dystansu, nie sposób nie wyrazić

podziwu dla jego pracowitości, aktywności zawodowej i życiowej, umiłowania rodziny, radości tworzenia i pomagania innym w osiąganiu celów. Nie sposób nie wspomnieć, organizowanych wraz ze współpracownikami, wspaniałych wycieczek rowerowych po wielu krajach europejskich, czynnego uprawiania zimowych kąpiel morskich, czy otwartych, szczerych dyskusji zarówno na tematy naukowe, jak i tzw. życiowe. Imponujący był Jego hart ducha w wieloletniej, nierównej walce z podstępna choroba. Najbardziej jednak godne podziwu i zazdrości jest to, że czas nie obniżał sprawności umysłowej i aktywności Profesora, aż do ostatniej chwili, że roczna liczba publikacji i prowadzonych przez niego prac nie malała. Zmarł kończąc przygotowania do druku nowej monografii bezpiecznikowej, w momencie, gdy sam uznał, że misja jego dobiega końca.

Andrzej Wolny

Wydział Elektrotechniki i Automatyki

**9 lipca 2001 roku odszedł od nas człowiek wszystkim życzliwy,
który każdemu służył dobrą radą i pomocą
śp.**

profesor zw. dr hab. inż. Romuald JUCHNIEWICZ

ur. 1 października 1925 r. w Wilnie,

emerytowany profesor Wydziału Chemicznego Politechniki Gdańskiej

Twórca i były Kierownik Katedry Technologii Zabezpieczeń Przeciwkorozyjnych, którą kierował do roku 1995, a w której do ostatnich chwil życia, bo do 30 czerwca 2001 roku, aktywnie pracował. Umiejętnie wiązał naukę z praktyką, współpracując z przemysłem i gospodarką w rozwiązywaniu problemów korozyjnych. Wspólnie ze swoimi współpracownikami był autorem 4 podręczników, ponad 700 publikacji i opracowań oraz 50 patentów. Był członkiem komitetów redakcyjnych wielu fachowych czasopism krajowych i zagranicznych. Wybitny uczony. światowej klasy specjalista i autorytet w dziedzinie technolo-

gii zabezpieczeń przeciwkorozyjnych, wychowawca, nauczyciel i przyjaciel wielu pokoleń inżynierów.

Był odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Nic nie wypełni luki, która powstała w naszych sercach.

Żegnamy Profesora, Szlachetnego Człowieka, Uczzonego i Nauczyciela.

Rodzinie zmarłego Profesora wyrazy szczerego współczucia składają

Rektor i Senat Politechniki Gdańskiej, Dziekan i Rada Wydziału

oraz cała społeczność Wydziału Chemicznego Politechniki Gdańskiej

Wspomnienie o Profesorze Romualdzie Juchniewicz

Prof. zw. dr hab. inż. ROMUALD JUCHNIEWICZ odbył studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Gdańskiej i uzyskał w 1948 roku dyplom mgr inż. chemii. Doktoryzował się na naszym Wydziale w 1954 roku, habilitował w 1967 na Wydziale Chemicznym Politechniki Warszawskiej. Tytuł prof. nadzw. nauk technicznych uzyskał w 1978 r., a prof. zwyczaj. nauk technicznych w 1988 r.

Romuald Juchniewicz stworzył na Wydziale Chemicznym Politechniki Gdańskiej jedyną w kraju, znaną na świecie, Katedrę Technologii Zabezpieczeń Przeciwkorozyjnych. Prace Profesora w zakresie teorii prądów nałożonych, zapoczątkowane w latach 1957- 1958 w Department of Metallurgy University of Cambridge, wyjaśniły szereg niezrozumiałych dotychczas zjawisk korozyjnych i są często cytowane w literaturze światowej. Podobnie Jego prace dotyczące nowoczesnych materiałów anodowych dla potrzeb technologii ochrony katodowej należą do źródłowych materiałów, na które powołują się inni autorzy.

Wychował kadre pracowników naukowych w Katedrze, wypromował 8 doktorów, ostatnia promocja odbyła się w 1999

roku, oraz wyszkolił około 400 mgr inż. korozji.

Napisał łącznie ze swoimi współpracownikami dwa podręczniki pt. „Technika przeciwkorozyjna”, oraz samodzielnie dwie specjalistyczne monografie pt. „Katodowa, protektorowa i anodowa ochrona metali w technice”, wydaną przez PWT w Warszawie, oraz „Z zagadnień korozji metali”, wydaną przez PWN w Warszawie, które do dnia dzisiejszego są szeroko wykorzystywane w Polsce przez studentów różnych specjalności.

Obecnie kieruje Katedrą prof. dr hab. inż. Kazimierz Darowski, wychowanek Katedry, który kontynuuje Jego działalność.

Prof. Juchniewicz był uznanym autorytetem, ekspertem UNIDO – odbył misje w Peru, Brazylii, Kuwejcie i Kubie. Podczas odbywanych misji wykładał w wielu Uniwersytetach o nowych metodach zwalczania korozji oraz współpracował z gospodarką i przemysłem zainteresowanych krajów w problematyce walki z korozją.

W 1998 r. znane wydawnictwo Wiley – VCH powierzyło Profesorowi napisanie dużego rozdziału pt. „Cathodic and anodic protection” w książce Material Science and Technology. Książka została wydana w 2000 r.

Przez cały okres pracy w Politechnice Gdańskiej współpracował z przemysłem i gospodarką, rozwiązując najpoważniejsze krajowe przypadki korozji infrastruktury przemysłowej o poważnych skutkach ekonomicznych. Dzięki jego wynalazkom opanowano groźny przypadek korozji instalacji mroźniowych 11 szybów w kopalniach miedzi w Lubinie, Polkowicach i Rudnej. Projektował, i w ramach prac Katedry uruchomił, ochronę katodową 49 studni głębinowych w Kopalni Węgla Brunatnego w Bełchatowie. W Egipcie instalował nowoczesną ochronę katodową polskich i angielskich statków zakotwiczonych na Wielkim Jeziorze Gorzkim w Kanale Sueskim. W International Paper SA Kwidzyn opracował i wdrożył ochronę elektrochemiczną kosztownych filtrów wykonanych ze stali stopowych przeznaczonych do bielenia celulozy. W Peru, jako zaproszony ekspert, dokonał szczegółowej inspekcji instalacji ochrony katodowej ropociągu o długości 2400 km.

W dziedzinie wynalazczości uzyskał brązowy medal na targach EUREKA '95 w Brukseli; wynalazek wdrożony w Elektrowni Łaziska, przynoszący znaczne efekty ekonomiczne. Projektował w latach 1996-97 ochronę katodową infrastruktury

podziemnej Elektrowni Opole. Praca została wdrożona. Prowadził w latach 1996-97 ważne badania dla potrzeb Polskich Sieci Elektroenergetycznych, dotyczące zagrożenia korozyjnego infrastruktury podziemnej w 200-kilometrowym obszarze oddziaływania linii przesyłowej 450 kV prądu stałego Szwecja – Polska.

Profesor R. Juchniewicz posiadał duży dorobek publikacyjny w kraju i zagranicą (4 podręczniki, ponad 200 publikacji, 50 patentów, szereg referatów popularyzujących dyscyplinę korozji).

Przeszło 20 lat był członkiem komitetu redakcyjnego czasopisma Corrosion Science Pergamon. W 1999 roku powołany na członka komitetu redakcyjnego czasopisma Corrosion Review. Od 1980 do 1999 był reprezentantem Polski w Światowej Radzie Korozyjnej ICC.

Odnznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski i innymi odznaczeniami i wyróżnieniami.

*Kazimierz Darowicki
Wydział Chemiczny*

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 27 lipca 2001 roku zmarł
śp.

doc. dr inż. Wojciech NOWAKOWSKI
emerytowany docent Politechniki Gdańskiej

Wspaniały wychowawca i nauczyciel akademicki wielu pokoleń młodzieży, zasłużony naukowiec dla polskiego przemysłu samochodowego i oponiarskiego, konstruktor pojazdów, wychowawca kadr inżynierskich i naukowych budowy i eksploatacji pojazdów, kierownik Katedry Pojazdów w latach 1976- 1991, dziekan Wydziału Budowy Maszyn w latach 1981-1987, konsultant wielu ośrodków badawczych i przemysłowych, pełnomocnik rektora ds. współpracy z zagranicą; odszedł, pozostawiając po sobie olbrzymi dorobek.

W uznaniu zasług wielokrotnie nagradzany, odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

W zmarłym tracimy przyjaciela o niezwykłej kulturze i uzdolnieniach, który przez swe dokonania pozostawił trwały ślad w świadomości społeczności akademickiej Politechniki Gdańskiej, z którą nieprzerwanie był związany od 1945 roku.

Rektor i Senat Politechniki Gdańskiej, Dziekan i Rada Wydziału Mechanicznego, Pracownicy i Studenci

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci
śp.

doc. dr inż. Jana JURA

Odszedł od nas wspaniały pedagog i inżynier, ceniony nauczyciel akademicki, promotor wielu specjalistów budowy dźwigów i urządzeń transportowych. Prodziekan ds. studiów dla pracujących Wydziału Budowy Maszyn w latach 1984-87. Odnznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Żegnamy człowieka szlachetnego, skromnego i życzliwego Kolegę.

Wyrazy współczucia Rodzinie zmarłego składają
Rektor i Senat Politechniki Gdańskiej, Dziekan i Rada Wydziału Mechanicznego,
Współpracownicy z Katedry Pojazdów i Maszyn Roboczych

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 30 sierpnia 2001 zmarła w wieku 60 lat
śp.

dr inż. arch. Krystyna KRAUSE-BARANOWSKA
emerytowany adiunkt Politechniki Gdańskiej

Wychowawca i nauczyciel akademicki wielu pokoleń młodzieży, ceniony naukowiec i projektant, specjalizujący się w problematyce architektury regionalnej i planowania obszarów wiejskich, laureatka szeregu konkursów architektonicznych i urbanistycznych. Prowadzone przez nią prace dyplomowe były wielokrotnie nagradzane w ogólnopolskich i regionalnych konkursach. Przez kilka kadencji była członkiem Senackiej Komisji Bibliotecznej. Była związana z Uczelnią od 1967 roku.

Dziekan i Rada Wydziału, Nauczyciele akademicy, Pracownicy i Studenci Wydziału Architektury Politechniki Gdańskiej

**Z uczuciem żalu przyjęliśmy wiadomość, że 21 lipca 2001 r. zmarł w wieku 77 lat nieodżałowany
śp.**

**prof. dr hab. inż. Henryk Józef WIERZBA
doktor honoris causa Uniwersytetu w Oulu (Finlandia)
emerytowany profesor zwyczajny Politechniki Gdańskiej**

W czasie okupacji wywieziony na roboty przymusowe do Niemiec. Po wyzwoleniu w 1944 roku wstąpił do Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Studia inżynierskie ukończył w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Szczecinie. W latach 1953-1955 r. studiował na Politechnice Gdańskiej, z którą związał całe swoje życie zawodowe.

Profesor był zaliczany do najwybitniejszych elektroników w kraju, szczególnie w specjalnościach optoelektronika i inżynieria biomedyczna. Do końca swoich dni uczestniczył w pracach Komitetu Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej PAN. Jego osiągnięcia badawcze były wynikiem niezwykle intensywnej współpracy międzynarodowej z czołowymi ośrodkami naukowymi w Europie. Przez wiele lat piastował – zyskując duże uznanie – funkcje pełnomocnika rektora PG ds. współpracy z uniwersytetami w Karlsruhe, Berlinie, Rostocku, Dreźnie i w Oulu. Uniwersytet w Oulu nadał Profesorowi w 1989 roku tytuł, godność i przywileje doktora honoris causa. Często zapraszany był przez uczelnie zagraniczne jako visiting professor.

Był prodziekanem ówczesnego Wydziału Elektroniki i twórcą Katedry Optoelektroniki na Wydziale Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki Politechniki Gdańskiej. Stworzył szkołę naukową w tej specjalności. Wypromował dziewięciu doktorów, z których kilku wyróżniono nagrodami Ministra Edukacji Narodowej. W Katedrze, którą profesor kierował do 1993 roku, trzy osoby uzyskały stopień naukowy doktora habilitowanego. Pozostawił po sobie ogromny dorobek naukowy. Jest autorem przeszło 200 publikacji. Bardzo liczne grono magistrów inżynierów, których wypromował w Politechnice Gdańskiej i w Politechnice Koszalińskiej potwierdza opinię o Jego nieprzeciętnych zdolnościach dydaktycznych. Wielokrotnie zasiadał w Senacie PG. Był nagradzany nagrodami JM Rektora i Ministra Edukacji Narodowej. Uhonorowany został licznymi orderami, medalami i odznaczeniami, w tym Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski i Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Profesor emanował ciepłem i życzliwością. Po ojcowsku i bardzo koleżeńsko traktował swoich współpracowników. Niezwykle pracowity i konsekwentny. Reprezentował w swoim działaniu wyjątkową skromność i tolerancję. Szanowano Go i podziwiano. Dla wielu pozostał niedościgłym wzorem naukowca, nauczyciela akademickiego, przyjaciela, a przede wszystkim – Człowieka.

Nauka polska i Politechnika Gdańska poniosły niepowetowaną stratę.

Cześć Jego pamięci!

Rodzinie Zmarłego Profesora najserdeczniejsze wyrazy współczucia przekazują
Rektor i Senat Politechniki Gdańskiej.

Wspomnienie o Profesorze Henryku Wierzbie

Spółeczność Politechniki Gdańskiej, nauczyciele akademicy, pracownicy i studenci bardzo licznie uczestniczyli w pogrzebie prof. Henryka Wierzby na cmentarzu Srebrzysko w Gdańsku, 26 lipca 2001 roku. Ten wybitny naukowiec, zasłużony pedagog, wychowawca wielu pokoleń inżynierów elektroników, współorganizator Wydziału Elektroniki PG, Senior budowy gmachu Wydziału, swoim pracowitym życiem zyskał sobie powszechne uznanie. Oto wspomnienie napisane przez jednego z jego uczniów i współpracowników.

Z uczuciem głębokiego żalu przyjęliśmy wiadomość, że 21 lipca 2001 roku zmarł profesor zwyczajny Politechniki Gdańskiej, prof. dr hab. inż. Henryk Józef Wierzba.

Profesor urodził się 15.07.1923 r w Bydgoszczy. W czasie okupacji został wywieziony na roboty przymusowe do Niemiec. W 1944 r wstąpił do Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Po powrocie do Kraju ukończył studia inżynierskie w WSI w Szczecinie oraz studia magisterskie na Politechnice Gdańskiej, z którą związał całe swoje życie zawodowe. Tytuł doktora nauk technicznych uzyskał w 1986 r. na Politechnice Warszawskiej, habilitował się na Politechnice Gdańskiej w 1978 r. W siedem lat później uzyskał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a stanowisko profesora zwyczajnego w 1991 r. Profesor zaliczany był do najwybitniejszych elektroników w Kraju, był jednym z twórców polskiej szkoły inżynierii biomedycznej i optoelektroniki.

Jego dorobek naukowy obejmuje ponad 200 publikacji. Był współautorem II tomu monografii „Biopomiary”, autorem dwóch skryptów, 33 przyznanych patentów, około 80 opracowań badawczych. Wypromował 9 doktorów, z których 3 uzyskało stopień doktora habilitowanego. Z powodzeniem nawiązywał i rozwijał współpracę międzynarodową z czołowymi europejskimi ośrodkami naukowymi, między innymi z Uniwersytetami w Karlsruhe, Berlinie, Dreźnie, Rostocku i Oulu. W 1989 roku Uniwersytet w Oulu nadał Profesorowi tytuł, godność i przywileje doktora honoris causa.

Często zapraszany był przez uczelnie zagraniczne jako visiting professor.

Prof. Wierzba pełnił różne funkcje na Uczelni i poza nią. Był m.in. członkiem Komitetu Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej PAN (1989/91), członkiem w sekcji Elektronika i Technika w Medycynie w zespole nauk technicznych KBN, przewodniczącym zespołu ekspertów MEN-u ds. biocybernetyki i inżynierii biomedycznej (1989/91), przewodniczącym zespołu ds. edukacji komitetu IBIB PAN (1989-1999), członkiem SPIE (The International Society of Optical Engineering) – od 1990, członkiem Rady Naukowej European Association for Education in Electrical and Informatics Engineering (od 1996), współzałożycielem Polskiego Towarzystwa Techniki Sensorowej (1992).

Profesor Wierzba za swoje osiągnięcia otrzymał między innymi 6 nagród ministerialnych, nagrodę Komitetu Badań Naukowych i wiele innych.

Został odznaczony Krzyżem Oficerskim (1992) i Krzyżem Kawalerskim (1983) Orderu Odrodzenia Polski, Złotym (1974) i Srebrnym (1973) Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1985).

Był znakomitym Nauczycielem i wychowawcą.

Wykształcił wielu inżynierów i magistrów elektroniki pracujących zarówno w kraju, jak i za granicą.

Profesor Henryk J. Wierzba był człowiekiem skromnym, serdecznym, gotowym zawsze nieść pomoc. Do swych współpracowników i wychowanków miał wręcz rodzinny stosunek. Potrafił stworzyć wokół siebie wspaniałą, ciepłą atmosferę.

Oddziaływał w najlepszy sposób – własnym przykładem: niezwykłą pracowitością, obowiązkowością, punktualnością, doskonałym zorganizowaniem.

Walcząc z ciężką, śmiertelną chorobą, do ostatnich chwil interesował się życiem Katedry, problemami swych współpracowników.

Na zawsze pozostanie w naszej pamięci.

Ryszard Hypszer
Wydział Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki